

DE BEIAARD VAN CURAÇAO

GEGEVENS OVER HET CURAÇAOSSE CARILLON

BIJEENGEBRACHT DOOR

P. WAGENAAR HUMMELINCK

Men kan zeggen dat het niet heeft ontbroken aan critiek op het denkbeeld van CHRIS ENGELS om een carillon te plaatsen op de erker van het gebouw, dat al gedurende drie jaren de functie van Museum van Curaçao moet vervullen. Doch de stemmen van hen, die — in verband met de heersende windrichting — het carillon liever op Punda zagen geplaatst, of die vreesden dat door het aanbrengen van een klokkenspel in het gebouw de museum-functie in het gedrang zou komen, werden aldra niet meer gehoord, door het élan waarmede het plan van de Regenten — een carillon *in* het museum — werd doorgezet en door de medewerking welke men hierbij van vele zijden ontving.

Een kennismaking van de Voorzitter van de Regentenraad van „Het Curaçaosche Museum” met de heer MAX EIJSBOUTS, die naar Curaçao kwam om klokken te verkopen, was *niet* de aanleiding. Het plan ontstond toen ENGELS in 1941 werd uitgenodigd Sweelinck te spelen voor de Curaçaose radio-omroep, alsmede voor gramfoonplaten, teneinde enigszins te voorzien in het gebrek aan Nederlandse muziek. Bij deze gelegenheid leek hem het carillon het instrument bij uitstek voor het geven van volksmuziek. Düs moest er een beiaard op Curaçao komen.

Eenvoudig bleek dit niet totdat het idee in hem opkwam om de klokken te wijden aan gevallen, kunstenaars, geschiedschrijvers en nog enkele andere gedenkwaardige personen uit de jongste geschiedenis van het eiland. Dit was een denkbeeld dat insloeg: het aantal klokken groeide gestaag tijdens de actie, eindigde twee maal zo groot als het plan was, en na enkele maanden was het zover, dat de opdracht voor de beiaard aan de N.V. Nederlandse Klokkengieterij Eijsbouts-Lips te Asten (N.Br.) kon worden verstrekt.

Velen waren door de Raad van Regenten van „Het Curaçaosche Museum” en de „Stichting voor Culturele Samenwerking

tussen Nederland, Indonesië, Suriname en de Nederlandse Antillen" uitgenodigd om aanwezig te zijn bij de plechtige eerste bespeling van de beiaard „De Vier Koningskinderen" op het Marktpllein te Asten, op Zaterdag 16 Juni 1951, des middags om half vier. Het was stellig voor vele aanwezigen een onvergetelijke middag, niet alleen door de medewerking welke Asten's Burgemeester, Gemeenteraad en Bevolking bij de organisatie hadden verleend, maar vooral ook door de aanwezigheid van H.M. Koningin Juliana met Prinses Beatrix, en de stralende Oranjezon.

Na een begroetingswoord van de Burgemeester van Asten, de heer A. J. B. PLOEGMAKERS, was de feestrede met naamgeving de taak van de Oud-Gouverneur van de Nederlandse Antillen Z.E. ir L. A. H. PETERS, Minister van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen: „Moge deze beiaard, bespeeld door Curaçaose beiaardiers in zijn lied een vertolking geven van de nationale en culturele eenheid van de Nederlanders hier en in de West".

Om tien minuten voor vier klonk het Curaçaose Volkslied, gespeeld door de Stadsbeiaardier van Rotterdam, FERD. TIMMERMANS. Hierna volgde een rede van de Algemeen Vertegenwoordiger van de Nederlandse Antillen mr dr N. DEBROT: „Laga e campana sona i trese bon suerte pa nos Antillias i e Reinado Nobo. Laat de klokken klinken tot zegen van onze Antillen en van het Nieuwe Koninkrijk".

Vervolgens waren er toespraken van de Secretaris van de Sticusa, de heer J. W. VERMEULEN, en van de heer F. ENGELS (een broer van CHRIS) namens de Raad van Regenten van het Museum. Daarna was er een bespeling van de beiaard, met reidansen en vendelzwaaien tot besluit.

Met het Noorse motortankschip „Belinda" kwam op Zondag 15 Juli de beiaard „De Vier Koningskinderen" op Curaçao aan, in gezelschap van de heer J. OOSTING, monteur van de Klok-kengieterij. De Sticusa maakte het mogelijk dat de beiaardier van Delft, de heer LEEN 'T HART, naar Curaçao kwam. HENK WERNER, die het museumgebouw zijn huidige vorm gaf, stond — met HENDRIK HOOGVLIET, als hoofd van de (zeer kleine) staf museumpersoneel — gereed hen te ontvangen.

Met de medewerking van zeer velen werd nu de beiaard op de erker van het Museum geplaatst, met een zó grote snelheid en bekwaamheid, dat reeds op Zondag 12 Augustus de feestelijke inluiding van het museumcarillon kon plaats hebben.

Nadat enkele meisjes, gekleed als groene klokken, onder leiding van mevrouw THELMA BOSKALJON, hun dansjes hadden uitgevoerd, begaf CHRIS ENGELS zich naar een kathedoor onder de oude tamarinden, voor het uitspreken van zijn rede, waarvan hier het gedeelte dat betrekking heeft op de opschriften van de klokken is overgenomen ¹⁾.

Dat nu de beiaard klinkt!

Hij is gedacht als een hulde aan de voor het publieke oog beste zonen van deze gemeenschap. Dragen zijn klokken de gegoten namen van gedenkwaardige mensen. De Curaçaose gemeenschap heeft er meer geteld, en telt er meer, maar van deze kan gezegd: „Het *zijn* gedenkwaardigen”.

In een plechtig boek van perkamenten zal leven en werk worden opgetekend van hen die ik thans met één pennestreek voor U moge uittekenen. Figuren uit de jongere historie van de Antillen, enkelen nog met ons, maar reeds dragend de krans van ouderdom, gaven zij zich, voor wat zij waren, en wat zij gaven was van waarde.

De rij opent met de jongste. CHARLES DEBROT, de 20-jarige, die, nog vóór zijn ouders of wij hadden vernomen van een nieuw aangevangen wereldramp, de oorlog, zijn fatale strijd streed in de Nederlandse infanterie; zijn leven liet in verweer tegen Duitse parachutisten op de vroege ochtend van de 10de Mei 1940, bij Ockenburg, nabij Den Haag. Als eerste Curaçaenaar een der eerste Nederlanders die viel. Gedenk hem. Hier luidt zijn klok.

BOY ECURY, op de handelsschool toen Charles sneuvelde, werd gegrepen door de geest van nee zeggen tegenover de aanslagen op de Nederlandse gemeenschap, door de geest van ja zeggen, met opoffering van alles, voor de menselijke rechten, werd een moedig strijder in de knokploegen, gepakt door de vijand, voor het vuurpeleton gebracht. November 1944. In de lopen der geweren starend, zal hij zijn ouders hebben gezien in de contouren van zijn thuis: Aruba. Gedenk hem. Hier luidt zijn klok.

De vijand was toen ook reeds voor de kusten van deze eilanden, lag in duikboten verspreid over de wereldzeeën. De K.N.S.M. verloor 40 schepen door mijnen, bommen of torpedo's en van de bemanningen gingen 180 mensenlevens verloren. Hollanders, Surinamers, andere West-Indiërs en de volgenden van ons zuster-eiland Bonaire: matroos H. P. BERNABELA, matroos N. A. CLERINDA, stoker A. C. P. COFFI, matroos D. G. JANGA, matroos A. F. THODÉ, matroos A. J. WINKLAAR. En van ons eiland Curaçao: kok D. ALBERTUS, matroos F. L. CAPELLO,

¹⁾ Deze rede is volledig opgenomen in het verslag dat de *Beurs- en Nieuwsberichten* van 13 Aug. 1951 (p. 3 en 8, 2 foto's) van deze plechtigheid gaf. Vele andere bladen gaven van de eerste bespeling te Asten, de inleiding op Curaçao en het carillon-zelf min of meer uitvoerige, veelal geïllustreerde reportage (b.v. *Amigoe di Curacao* 19 Juni, p. 2, *Beurs* 9 Juni p. 1, *Neerlandia* Juli p. 7, *N. Rotterd. Crt.* 18 Juni p. 1, *Utr. Nwsblad* 18 Juni p. 1.). *De Passaat* van Aug. (p. 14-15) geeft een fotoreportage van de eerste bespeling en het transport na aankomst op Curaçao; op de omslag van het Sept. nr. vindt men een uitstekende foto van het geplaatste carillon bij een geïllustreerd artikel over de inwijding (p. 10-11).

matroos J. C. COFFI, matroos J. DAANTJE, bediende G. L. DORAN, bediende L. G. ITALIA, kok E. G. JANSEN, olieman B. C. KRAAL, matroos B. F. LEITO, olieman M. M. LAURENS, bediende G. A. MANUELA, koksmaat C. B. MARTINA (RAFAEL), koksmaat R. A. MERCED (SCHOTBORGH), kok J. S. R. PIETERSZ, bootzman D. H. POURIER (WIJMAN), koksmaat J. RASMIJN, bediende B. G. ROSALINE, stoker E. A. J. STELK en kok E. O. WINKLAAR. Hun moeders herinneren zich hun trekken, God bezit hun zielen. Gedenk hunner. Hier luidt de klok: „God aan Zee” van de K.N.S.M.

Van de C.S.M. gingen 3 tankschepen verloren. Van de bemanning van de Rosalia kwamen de gezagvoerder, stuurlieden en werktuigkundigen, vele Chinezen en West-Indiërs om, waaronder de Bonairianen J. A. HART en P. N. TIETJIE. De Leticia ging verloren met 2 mensenlevens, de Lucrecia met de gezagvoerder, eerste stuurman en stoker. Gedenk hunner. Hier luidt de klok „Een monument van rozen”, Rosalia. Hier luidt de klok „Voor een blijmoedig offer”, Leticia. Hier luidt de klok „Zal hun eer onbesmet bewaren”, Lucrecia.

In de Javazee offerde Curaçao een zoon, de luitenant van de Kon. Marine JAN FREDERIK HAAYEN, die in de verbitterde strijd tegen de Japanners onderging aan boord van de duikboot O16. Gedenk hem. Hier luidt zijn klok.

Posthuum onderscheiden met het Nederlands vliegerskruis werd de hier niet geboren maar geziene en beminde ANDRÉ DE LA PORTE van de K.L.M., die niet terugkeerde op zijn basis Australië, van een van zijn zoveelste militaire missies, afgeschoten als hij werd boven Saumlabi. Gedenk hem. Hier luidt zijn klok.

Beëindigend, bekronend de rij van helden, de ridder van de Militaire Ridderorde posthume GEORGE MADURO. Opgeroepen tijdens zijn juridische studie in Leiden, reserve tweede luitenant der huzaren vocht hij aan het hoofd van een detachement, opgedragen de villa Leeuwenburg (Dorrepaal) te heroveren, die door Duitse parachutisten was bezet. Het was nog 10 Mei en niet zover van de plek waar Charles Debrot was gevallen. Zich als eerste werpend door vijandelijk vuur leidde hij de bestorming en de gevangenneming van de bezetters, die het vliegveld Ypenburg hadden bedreigd. Een trotse lijdensweg was betreden. Vrijgelaten met het verslagen Nederlandse leger werd hij nog hetzelfde jaar opnieuw gearresteerd en in Scheveningen opgesloten. Weer los in Mei van het volgend jaar, gearresteerd voor een jaar cellulair in Leiden. Hij weigerde de namen op te geven van 2 huzaren die onder hem hadden gediend en een Italiaan en een Duitser als franc-tireurs hadden neergeschoten. Illegaal werkzaam: 27 Juni 1942 op vlucht naar Engeland, verraden te Charlesville en gearresteerd. Gevangen gezet te Saarbrücken, zijn gevangenis gebombardeerd. Eindelijk begaf hem het leven in het concentratiekamp, waarschijnlijk door vlektyphus. Gedenk hem. Gedenk die hun leven gaven, niet met bitterheid en evenmin met romantiek. Zij vragen zulks niet. Gedenk hen met de vurige hoop op weerzien. Gedenk hem met een gemeenschapsleven van hoge kwaliteit. Hier klinkt de klok George Maduro.

Heldenlevens zingen ten hemel, in hun gevolg lopen de zangers van de aarde. Het meest eigene Curaçaose, dat is de muziek van de Curaçaose muzikanten. Toen ik er Lou Lichtveld mee in kennis bracht, riep

hij à la Albert Helman uit: „Dit is het papiamento van de muziek”. Variant op het Caraïbisch gemeengoed is zij in eerste instantie schepping van de kapelmeesters van de lokale schutterij.

Aartsvader JERRY PALM, geboren in 1831, gaat aan de kop. Toen hij op hoge leeftijd in de aanvang van deze eeuw stierf, had hij, die wel harmonie concerten geheel van eigen composities bracht, een onnatelbare hoeveelheid walsen, danza's, tumba's en marsen in het Muzikale hart van deze bevolking geplant.

CHRIS ULDER was zijn opvolger. Eerst dirigent van het orkest „Harmonie”, hetwelk was voortgekomen uit de Academia de Musica van Agustin Bethencourt, nam hij in '81 de dirigeerstok bij de schutterij van Jerry over. Fluit, orgel en de piano bespelend, schreef hij muziek, die tot buiten Curaçao doordrong. Een mis van hem, waarvan het manuscript verloren is, werd uitgevoerd in Barcelona in Venezuela. Van hem nam Joseph Sickman Corsen over, tot het einde van de schutterij.

JULES BLASSINI, goede leerling van Jerry, zoals later Dodo en Jerry's kleinzoon Coco Palm het waren, zette zijn muziekstudie voort aan het Parijse conservatorium. Teruggekeerd de gevierde pianist, schreef hij vooral mooie danza's, piano technisch niet eenvoudig, en ook nocturnes voor de piano, en liederen.

EMIRTO DE LIMA, zoon van de goede muziekleraar Paul de Lima, verliet zijn geboortegrond om een gevierd en talloze malen geridderd componist te worden in Colombia. Hij woont te Barranquilla, waar ik hem bezocht. Hij schreef behalve muziek van groter omvang, een boek over de folklore van Colombia.

De lijn van de Curaçaose muziek loopt van Palm tot Palm. Met DODO PALM, die onlangs stierf, een organist, goed arrangeur, dirigent van het tijdelijk orkest „Los Dispuestos” en fluitist-dirigent (naast vier violen en een gitaar) van het bekende strijkje „Los seis”, zou de eerste periode van de lichte, dansbare, de eigenlijke Curaçaose muziek, zijn afgesloten, ware het niet dat SHON COCO PALM nog met ons was. Diens meesterlijke piano-voordracht van de wals, zijn dichterlijke schriftuur daarvan, maken hem de laatste walskoning.

CHARLES MADURO, sympathiek mens, eerste erflater aan het Curaçaose Museum, mede door zijn veelvuldig verblijf in het buitenland, schreef als amateur muziek, die minder de gewone Curaçaose trekken vertoont, meer de invloed, van wat hij tegenkwam. Hij mocht uitvoering van zijn werk in de Carnegie Hall beleven.

FRATER CANDIDUS bewoog zich in hoofdzaak op het gebied van de kerkelijke muziek.

JANCHI en DODO BOSKALJON, vader en zoon, van uiterlijk (zegt men) verwisselbaar, van innerlijke liefde voor de muziek (zeg ik) verwisselbaar, beroepsmuzikant de eerste, amateur de tweede. Janchi is de typische vroegere figuur, geliefd en onvermoeibaar leider van zijn harmonieorkesten, schrijver van de populaire muziekvorm, pakkend, zo overlopend in het dagelijks gebruik. Hij stierf kort nadat hij nog zijn eigen dodenmars „Adios a Santa Cecilia” met dit door hem opgerichte ensemble had ingestudeerd. De muziek-kapel op het Brionplein, door het publiek bijeengespaard, werd aan zijn nagedachtenis toegewijd. Zijn zoon Dodo. Hoewel amateur, de beste theoretische muzikkenner die Curaçao heeft voortgebracht. Zich specialiserend op het symphonie-

orkest, een vernieuwer doordat hij van dit instrument de klassieke muziek feitelijk pas op het eiland heeft geïntroduceerd, daarbij de weg van de gelegenheids-arrangementen verlatend. Het eerste deel van zijn symphonie, de eerste van een Curaçaoseenaar, geschreven op Curaçaose volkslied-thema, is een fraai stuk, zijn suite van oude Curaçaose dansstukken knap doorwerkt. Hij gaf de eerste bundeling van Curaçaose muziek uit en op zijn overzichtswerk over de Curaçaose muziek wordt gewacht. Geen revolutionair, kan zijn degelijk werk de grondslag hebben gelegd van een nieuw tijdperk.

Ter ere van het oude dat leeft in ons hart, ter ere van allen die het verrijkten, moge de klokken luiden van Shon Jerry, Chris, Jules en Emirto. Dodo Palm, Charles Maduro, Frater Candidus, Shon Coco, Janchi en Dodo Boskaljon.

AGUSTIN BETHENCOURT en Jo Corsen mocht ik reeds noemen. Zij waren niet alleen van betekenis voor de muziek. Agustin in 1826 te Santa Cruz de Tenerife op de Kanarische eilanden geboren, hier in '85 gestorven, per ongeluk hier gekomen, huwde hier, leefde eerst armelijk van muzieklessen, werd van vreemdeling een culturele emancipator van formaat. Hij gaf Curaçao de enige uitgeverij van Caraïbische betekenis, die het ooit heeft gehad en waarvan de faam in de omgeving nog niet verloren is. Daar verschenen de verzamelde werken van vele Venezolaanse en Colombiaanse schrijvers. Zeer milddadig mens, werd hij nuttiger voor de gemeenschap naarmate zijn levensavond later. Hij richtte op het oudst bekende strijkkwartet, zelf de cellist. Hij stichtte de genoemde Academia de Musica. Hij lanceerde het belangrijke weekblad voor literatuur en muziek „Notas y Letras”, dat het twee jaar uithield en uniek bleef in de vorige eeuw.

Daarin publiceerde als belangrijkste figuur JO CORSEN, de stille mens, muzikant en dichter. Zijn muziek, zijn liederen gevoelig en weldadig, werd zijn poëzie de eerste papiamento. „Atardi” en „Ata Nubia” klinken nog op de Curaçaose tong. Zijn werk werd gebundeld. Daarin echter werd hij voorgedaan door ADOLFO WOLFSCHOON, die helaas op zeer jeugdige leeftijd gestorven, een veelbelovend Spaans dichter was, nog niet gesierd met de fijne ironie van Jo Corsen, maar daartegenover vurig nadromer van de Zuid-Amerikaanse vrijheidsstrijd. Hier luidt de klok van Agustin Bethencourt en Adolfo Wolfschoon. Hier de klok van Jo Corsen.

Hoeveel, hoe erbarmelijk veel is nog onbekend van onze Antilliaanse historie. En waren er de amateurs niet, wij wisten zo goed als niets.

Oprichter van het Geschied-, Taal-, Land- en Volkenkundig Genootschap de onderwijzer JOHANNES (zoon van Ds) HAMELBERG¹⁾. Zijn vele hoge onderscheidingen kwamen hem toe. Hij bestudeerde het archief op Sint Eustatius toen hij daar stond. Zijn voornaamste publicatie: „De Nederlanders op de West-Indische eilanden”, Amsterdam 1901, is een standaardwerk.

¹⁾ Om iets vollediger te zijn inzake de functies van J. H. J. HAMELBERG, moge hier worden medegedeeld (zie *Beurs* 19 Sept. 1951 en LATOUR's *Sausemangelen*) dat hij in zijn Antilliaanse periode (1886-1904) de volgende Gouvernementsbetrekkingen bekleedde.

Op St. Eustatius: Hoofd der lagere school, Landmeter, Griffier van de Landraad, Griffier van het Kantongerecht, Griffier van de Raad van

PATER EUWENS, verzamelaar van een degelijke bibliotheek, onvermoeid doorsnuffelaar van historische bronnen, gaf zijn kennis door in een rij publicaties die saamgebundeld verdienen te worden. Mr. DE GAAY FORTMAN, slechts vijf jaar rechter hier, besteedt al meer dan dertig jaar zijn grote bekwaamheid aan de verrijking onzer historische kennis.

NICOLAAS VAN MEETEREN publiceerde o.a. twee boeken van geschiedkunde waarvan dat over de folklore van Curaçao nog uniek is. Hier luidt de klok voor de historici.

JOHN DE POOL stierf niet op deze grond, maar had zijn land nimmer vergeten. Zijn herinneringsboek „Curaçao que se va” is het verspreidste werk over dit land. Amateur historicus, grondig kenner van het Bolivar tijdperk, ontmoette ik hem als 80-jarige amateur-schermleerling en man naar mijn hart, levensenthousiaste, woekerend met zijn talenten. Hij had zichzelf verdienstelijk tekenen geleerd. En beeldhouwen, om aan Curaçao het bronzen Brionbeeld te kunnen geven dat thans ginds in de tuin staat. Hier luidt van de veel geridderde Johnny, de klok.

DARIO SALAS, geliefd redenaar, is onze Spaanse schrijver. Van beroep dentist, pharmaceut, opticien, schreef hij behalve de verzenbundels „In Memoriam”, „Rima” en „Mensajes”, de monoloog „La lucha de una madre”, het in Colombia gespeelde toneelstuk „Los Escollos” en de twee romans „Josephina” en „Raoul”, welke laatste in Madrid werd herdrukt. Hier luidt zijn klok.

Mogen wij de verdienstelijke journalistiek die Curaçao heeft gekend eren in zijn openhartige beoefenaar MOMON PINEDO.

JAN HELENUS FERGUSON, uit Curaçaose ouders geboren, volbracht zijn levenstaak in Azië en publiceerde twee geleerde werken over het terrein van zijn arbeid.

Mr. Dr. GABRIEL PINEDO, veel verguisd en ten onrechte, een man van grote juridische bekwaamheid. Hier luidt de klok van Momon Pinedo. Hier luidt de klok van Jan Helenus Ferguson en Gabriel Pinedo.

DAVID RICARDO CAPRILES studeerde geneeskunde te New York waar hij promoveerde op proefschrift in 1856, op 19-jarige leeftijd. Werd privaat docent. Teruggekeerd naar zijn geboortegrond een bekwaam dokter, schreef hij enkele goede geschriften en is bij latere directeuren van ons krankzinnigen-gesticht bekend om de diagnostische bekwaamheid, zijn tijd vooruitlopend, in de beschrijving van de gevallen.

ENRIQUE ECKER, leerling van het Sint Thomascollege, daarna winkelbediende tegen wil en dank, wist een beurs voor Wageningen los te

Justitie, Notaris, Hypotheekbewaarder, Secretaris van de Weeskamer, Scheepsmeter, IJker, Commandant (dienstdoend) van de Schutterij.

Op Curaçao: Officier van politie ten parkette van de Procureur Generaal, Commies ter Gouvernementssecretarie, Archivaris, Hoofdcmmies ter Gouvernementssecretarie, Administrateur der schoolcommissie, Directeur der Posterijen, wnd. Gouvernementssecretaris, Zaakgelastigde en Consul-Generaal der Nederlanden in Venezuela.

Verder was hij oprichter en secretaris van het — thans weer verdwenen — Geschied-, Taal-, Land- en Volkenkundig Genootschap der Nederlandsche Antillen, en mede-oprichter, eerst secretaris, daarna voorzitter der — evenmin nog bestaande — Curaçaosche Maatschappij tot Bevordering van Landbouw, Veeteelt, Zoutwinning en Visscherij.

troggelen, kwam hier voor korte tijd als landmeter. Wij vinden hem daarna als chemicus bij een suikerfabriek op Java, waar hij zich in de klassieke talen bekwaamde; vertrekt op 27 jarige leeftijd via Europa naar de States. Toelatingsexamen Universiteit van Chicago en na 4 jaar met de hoogste lof Dr. in de geneeskunde. Zijn mondkost had hij gehaald uit lesgeven in Frans en Duits. In 1921 verscheen zijn „Principals of Immunology” met als co-author Karsner. Hoogleraar, de eerste hoogleraar uit Curaçaose ouders, aan de Western University in Cleveland, nog steeds een geleerd driftig onderzoeker, is zijn naam verbonden aan belangrijke vondsten en publicaties. Hier luidt de klok van Dokter Capriles. Hier luidt de klok van Professor Ecker. Maar de gemeenschap leeft niet van kunst en wetenschap alleen. Belangrijke figuren in de economie waren: MOMON MADURO, ons onlangs ontvallen, krachtige bevorderaar van de scheepvaart op onze haven. De amerikaan LEONARD B. SMITH die hier een waterleiding en een elektrische centrale bezat en onze beroemde schipbrug, de eerste van 1888, heeft gemaakt.

JOONCHI GORSIRA, op wiens naam het moet geschreven dat de Curaçaose gulden niet devalueerde met de Nederlandse, dank zij zijn in ongelooflijk fraai Nederlands gesteld en helder doordacht geschrift over de gulden. NÉNÉ GORSIRA, hij ontdekte het fosfaat op Curaçao en, vermogend geworden, wijdde hij zich aan kunst en kennis, behaalde het bachelor of arts in Oxford, verzamelde kunstvoorwerpen en boeken, en stichtte een interessant museum op Arrarat, dat het Gouvernement vergat over te nemen. Zijn boekerij kwam tenslotte aan de staat van België. Hij was een amateur beoefenaar van de schilderkunst en kunsthistorie. Hier luidt Momon. Hier luidt Leonard B. Smith. Hier luidt Joonchi. Hier luidt Néné Gorsira.

Twee namen van gedenkwaardigen mag ik U nog noemen.

Die van WILLEM v.d. LINDE SCHOTBORGH. De eerste gestorvene uit het bestuur van ons museum, ons lid van de raad van advies. En tenslotte HENK WERNER, die de bouwmeester was van het Curaçaos Museum. Hier luidt Shon Willem. Hier geef ik U: Werner.

De hoge klokken zijn een kinderguirlande. Deze klokken hebben een klaverblad van vier terwijl die van de gedenkwaardigen de aanduiding van de volwassenen hebben, het goede woord Shon. Acht kinderen werden geboren op de dag van het verlijden van onze stichtingsakte. Deze lieve kinderen heten: Ingrid Felicia Josefina, Joca Maximilia Gaari, Altagracia Fortunata Mercalina, Altagracia Felicia Recordina, Ronald Felix Obispo, Judith Filomena Henriquez, Stanley Pedro Visers, Stanley Servilio Angela. Zij zijn thans dus allen vijf jaar oud. Hier is hun klokje.

De ouders van de volgende kinderen gaven hun steun bij de tot standkoming van de beiaard: Francine en Johnny Moron, Helga en Judith Fuhrmann, Truus en Bas Kooyman, Spatie Karner, Teteintje Lückmann, Gerard, Chrisen Jan Karel Smeets, René, Henk en Jacqueline Nieuwkerk, Dick en Allan Maduro, Madeline, Itala en Tin Diaz, Ilse en Leo Chumaceiro, Elleke, Mientje, Nens en Anja Winkel.

Thans klinkt de klok van de Stichting van het Museum zelf.

Maar alle klokken luiden uit het hart van de beiaard, uit wat ons allen verbindt, en het verleden en de toekomst verbindt. Oranje: de klok van „De Vier Koningskinderen”.

DE KLOKKEN VAN HET CARILLON VAN HET CURAÇAOSSE MUSEUM EN HUN OPSCHRIFTEN

Toon	Gewicht in kg	Diameter in mm	Opschrift
g	655	1030	BEIAARD DE VIER KONINGSKINDEREN 1951 Beatrix Irene Margriet Marijke (In de rand) Aangeboden door Edwards Henriquez & Co en J. A. Correa
a	460	920	HET CURAÇAOSSE MUSEUM 1946 STICHTERS Chris Engels, Nico van Meeteren, Rudolf Boskaljon, Pater Latour, Willem Winkel, Egon Gerst, Michiel Gorsira, Jossy Madu- ro, Frater Realino, Charles Ellis, Willem Hoyer.
b	325	815	Shon CHARLES Marius Debrot
c	285	770	Shon JAN Frederik Haayen
cis	240	730	GOD AAN ZEE 1940-1945 K.N.S.M. (In de rand) In eerbiedige herinnering aan onze medewerkers, die niet terugkeerden.
d	205	690	s.s. ROSALIA MCMXLIII C.S.M. (In de rand) een monument van rozen
dis	175	655	s.s. LETICIA MCMXL C.S.M. (In de rand) voor een blijmoedig offer
e	150	620	s.s. LUCRECIA MCMXL C.S.M. (In de rand) zal hun eer onbesmet bewaren
f	130	585	Shon GEORGE Maduro
fis	115	555	Shon CHARLES Maduro
g	100	525	Shon MOMOM Maduro

Toon	Gewicht in kg	Diameter in mm	Opschrift
gis	88	500	Shon BOY S. J. A. Ecury
a	78	475	Pater Euwens, J. Hamelberg Mr. B. de Gaay Fortman, N. van Meeteren
ais	68	450	Shon JERRY CHRIS JULES EMIRTO Palm Ulder Blassini de Lima
b	59	430	Shon AGUSTIN ADOLFO Bethencourt A. Wolfschoon
c	51	410	Shon JANCHI en DODO Boskaljon
cis	44	390	Shon Dr. DAVID R. Capriles
d	38	370	Dr. GABRIEL JAN HELENUS Pinedo Ferguson
dis	33	355	Shon NÉNÉ C. Gorsira N.B. ¹⁾
e	29	340	Shon DARIO Salas
f	26	325	Shon JOHN de Pool
fis	24	310	Shon COCO J. J. M. Palm
g	22	300	Shon MOMON Pinedo
gis	20	290	Shon JOONCHI C. S. Gorsira
a	18	275	Shon JO Sickman Corsen
ais	17	265	Dr. ENRIQUE Ecker
b	16	255	Shon DODO R. T. Palm

¹⁾ N.B. betekent *Néné Brown*; de manier waarop men een van de takken aanduidt in een familie waarin vele Néné's voorkomen.

Toon	Gewicht in kg	Diameter in mm	Opschrift
c	15	245	FRATER CANDIDUS
cis	14	240	CONSUL LEONARD B. SMITH
d	14	230	Shon WILLEM v. d. Linde Schotborgh
dis	13	225	P. C. ANDRÉ DE LA PORTE
e	13	215	ARCHITECT HENK WERNER
f	12	210	GERRY PETERS
fis	12	205	FRANCINE EN JOHNNY MORON
g	11	200	HELGA FUHRMANN
gis	11	190	JUDITH FUHRMANN
a	11	190	TRUUS EN BAS KOOYMAN
ais	10	185	SPATZIE KARNER
b	10	180	TETEINTJE LÜCKMANN
c	10	175	GERARD, CHRIS EN JAN KAREL SMEETS
cis	10	170	JACQUELINE, RENÉ EN HENK NIEUWKERK
d	10	165	DICK EN ALLAN MADURO
dis	10	165	MADLINE, ITALA EN TIN DIAZ
e	10	160	ILSE EN LEO CHUMACEIRO
f	10	160	ELLEKE, MIENTJE, NENS EN ANJA WINKEL
fis	10	155	JOCA GAARI, ALTA MERCALINA, STANLEY VISERS, STANLEY ANGELA, JUDITH HENRIQUEZ, INGRID JOSEPHINA, GRETA RECORDINA, RONALS OBISPO.
g	10	155	(wordt later aangebracht) MAUR EN RAUF ENGELS ¹⁾

¹⁾ Geboren te Curaçao op 22 October. MAUR is MAURUS, lievelingsdiscipel van BENEDICTUS, abt, wordt verondersteld de Christelijke cultuur naar Frankrijk te hebben gebracht (Saint Maur au Loir, nog bestaand klooster); 6e eeuw. RAUF is Germaans, Engelse voorvorm van RALPH, Latijns equivalent RABANUS; RABANUS MAURUS was discipel van de theo-philosoof ALCUIN, werd abt van Fulda; 9e eeuw.

THE CURAÇAO CARILLON

Data on the carrillon placed in the building of the Curaçao Museum in July 1951. Its 47 chimes are dedicated to the dead of World War II, musicians, writers, historians and some other memorable persons belonging to the modern period of Curaçao history.